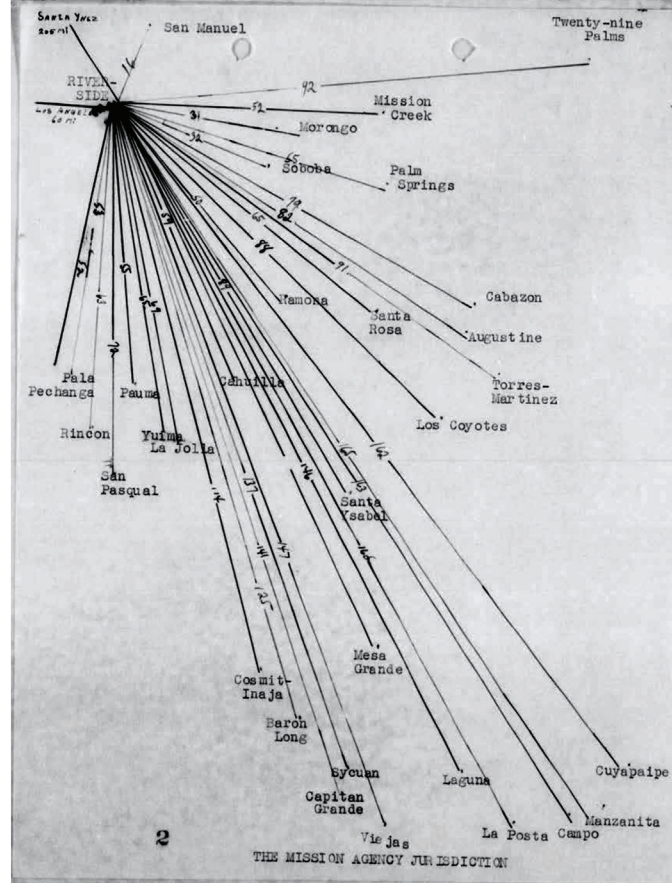

↳ MİSYON
KIZILDERİLİLERİ
BUROSU'NUN
YETKİ ALANI

MANUEL
SHVARTZBERG
CARRIÓ

Anlatısal Rapor, Misyon Kızılderilileri Bürosu, Kaliforniya, 1937, denetçi John W. Dady tarafından. Kaynak: ABD Ulusal Arşivler ve Kayıtlar İdaresi.

Sömürgeciliğe dair düşünürken, onun ölçülebilme –tabii eğer ölçülebilirse– yollarını da göz önünde bulundurmak önemli. Bu da ölçünün ölçüsüyle başa çıkmak anlamına geliyor. Politik terimlerle ifade etmek gerekirse, yetki alanının teknikleri epistemolojinin teknikleriyle nasıl üst üste binebilir?

Eğer sömürgecilik yerli toprakları değiştiren teknolojiler aracılığıyla gerçekleştiriliyorsa ve birçok kolonyal yetki alanında birden hayata geçiyorsa –böylelikle yerli epistemolojileri en iyi ihtimalle ikincil hâle getiriyor, en kötü ihtimalle ise tamamen ortadan kaldırıyor– sömürgeleştirme ise aynı araçlar aracılığıyla bu epistemolojileri tekrar okumayı ve yetki alanına dair uygulamaları tersyüz etmeyi gerektiriyor. Örneğin, Güney Kaliforniya’daki (ABD) Misyon Kızılderilileri Bürosu’nun (Mission Indian Agency) yetki alanını gösteren 1937 tarihli haritayı ele alalım. Harita bu topraklardaki sömürgeci kayıtların doruğunu temsil ediyor: Avrupa sömürgeciliğinden önce yerlilerin yaşadığı Kuzey Amerika’nın nüfusu en yoğun bölgesinde bulunan İlk Milletler’in yıllık hesabını yapmak için federal hükümetin son kez devletin gücünü devreye sokmasının belgesiyle karşı karşıyayız. Riverside kentindeki “yetki alanı” bürosundan çıkıp Kızılderililere ayrılmış arazilere uzanan çizgiler, bölgeler arasındaki mesafeyi gözler önüne seriyor.

Çizelge, mil uzaklığı (mesafe) ve yönelim (doğrultu) gibi iki fiziksel ölçüyü göstermenin yanı sıra ABD tarafından Kızılderililerin yönetimi için kurulan federal sömürge gücünün merkezileşmesini de imliyor. Birçok yerli ulusu, kültürü ve epistemolojiyi sanki aynıymış gibi düzleştiren çizelge; bölgenin coğrafyasının çeşitli, egemenliğinin ise ihtilafli olmadığını iddia ediyor.

Belge, kolonyal bir doküman olarak bürokratik merkezileştirme ve nesneleştirmenin hikâyesini anlatırken; 1909'da İstatistik Dairesi'nin kurulması, 1930'ların ortalarında ise anlatsal raporlamanın terk edilmesiyle birlikte düşünüldüğünde Kızılderili İşleri Bürosu'nun anlatılardan sayılara geçişini somutlaştırıyor. Öte yandan, eğer bununla kolonyal idarenin keskinleştirilmesi hedefleniyordu ise, bu hareketin ufku da sonrasında yerlilerin yok edilmesine dair mevzuatla uygulandığı gibi yerli egemenliğinin tamamen ortadan kaldırılmasıydı. Sömürgeleştirme tam da bu noktada kayıtlarda olmayanları yazarak kolonyal bürokrasiyi ve arşivlerini hükümsüz kılabilir ve süreci tersine çevirebilir.

Yazar hakkında

Manuel Shvartzberg Carrió Kaliforniya Üniversitesi'nin San Diego Kampüsü'ndeki Kentel Çalışmalar ve Planlama Bölümü'nde öğretim üyesi. Mimar ve mimarlık tarihçisi olarak çalışan Carrió; mimarlık, jeopolitika tarihi ve kuramlarının, özellikle de modern mimarlık teknolojileri ve arazi altyapılarının yerleşimci sömürgecilik ve ırksal kapitalizm sistemlerine ve de sömürgeleştirme süreçlerine nasıl aracı olduğunu araştırıyor.